

Doelgroep

- Mensen met een **verstandelijke beperking**
- Mensen met een **psychogeriatrische aandoening** (zoals dementie)

met:

een
WLZ
indicatie

of

waarbij
professionele
zorg nodig is om
ernstig nadeel
te voorkomen
(vastgesteld
door arts)

De wet geldt niet voor cliënten die verblijven in een jeugd-, penitentiaire of tbs-inrichting.

NEE,
tenzij

Uitgangspunt van de wet is dat onvrijwillige zorg niet wordt toegepast tenzij ...

Als onvrijwillige zorg echt noodzakelijk is om ernstig nadeel te voorkomen dan moet dit uitgebreid in het zorgplan staan (situatie, vorm, duur, uitvoerder, frequentie, termijn, afbouwplan, etc.)

Als cliënt of vertegenwoordiger het niet eens zijn over de onvrijwillige zorg, dan moet het **stappenplan** worden doorlopen:

1. **Onderzoek alternatieven** en overleg hierover met minimaal één andere deskundige.
2. **Bespreek het opnemen van onvrijwillige zorg in het zorgplan** met andere deskundigen en met een wzd-functionaris*.
3. **Overleg met een extern deskundige** over de afbouw of desnoods de toepassing van onvrijwillige zorg.

De cliëntenvertrouwenspersoon:

- Ondersteunt cliënt bij onvrijwillige zorg.
- Is onafhankelijk & staat aan de kant van de cliënt.
- Zorgorganisaties moeten cliënten bij onvrijwillige zorg informeren dat zij recht hebben op een cliëntenvertrouwenspersoon.

De wet geldt voor mensen die:

- in een **instelling** wonen
- **thuis** wonen
- gebruik maken van **logeeropvang/ kleinschalige opvang/ aanleunwoning**

*Alles wat de cliënt niet wil, maar wel moet en alles wat hij wil maar niet mag.

Onvrijwillige zorg* bestaat uit:

1. toedienen van vocht, voeding, medicatie en medische handelingen;
2. beperken van bewegingsvrijheid;
3. insluiten;
4. toezicht houden op cliënt;
5. onderzoek aan kleding of lichaam;
6. onderzoek van woon-, verblijfsruimte op gedrag beïnvloedende middelen of gevaarlijke voorwerpen;
7. Controle op aanwezigheid gedrag beïnvloedende middelen;
8. beperken van de vrijheid om eigen leven in te richten;
9. beperkingen in het recht op bezoek.

Wet Zorg en Dwang